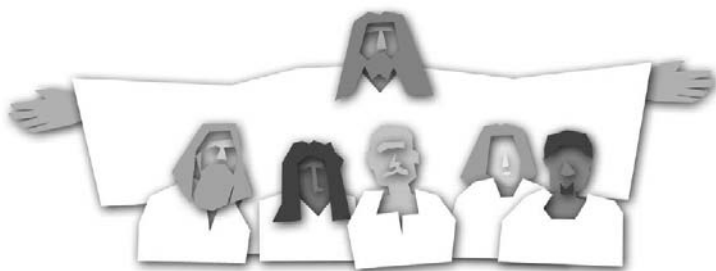

ET OVERBLIKK OVER DISIPPELFORHOLDET

Bakgrunnsstoff *Matt 4,18-22; 10,24.25; Mark 3,13.14; 8,34.35; Luk 14,25.26.*

Minnevers **“En gang Jesus gikk langs Galileasjøen, fikk han se to brødre: Simon, som kalles Peter, og hans bror Andreas. De var i ferd med å kaste not i sjøen, for de var fiskere. Han sa til dem: ‘Kom, følg meg, så vil jeg gjøre dere til menneskefiskere!’” (Matt 4,18.19).**

Dwight E. Stevenson har en historie fra conquistadorenes dager som illustrerer en viktig side ved disippelforholdet. “Da Cortez og hans fem hundre conquistadorer gikk i land på østkysten av Mexico, brente han skipene.” —Charles L. Wallis, ed., *Speaker’s Illustrations for Special Days* (Grand Rapids: Baker Book House 1975), side 25. Da krigerne hans så retrettmuligheten gå opp i røyk, visste de at de viet sitt liv til å erobre Den nye verden for Spania. De måtte gå fullt og helt inn for oppgaven.

På samme måte er det med dem som tar imot Kristus og vier seg til disippelforholdet: De er kalt til å brenne sine skip på havnen. Retrett er utenkelig. Mottoet for denne helhjertede overgivelsen til Kristus må være: Alltid fremad, aldri tilbake.

Ukeoversikt Hva vil det si å stå i et disippelforhold? Hvem er disippel? Kan man verve seg som disippel? Hva er kravene til disippelforholdet? Hva er kjernen i disippelforholdet?

SØNDAG**Disippelforholdet, historisk og personlig**

I Bibelen møter vi disippelbegrepet på to plan, historisk og personlig.

I den historiske kristne sammenhengen betegner det samspillet mellom Den store læreren, som er Kristus, og hans første etterfølgere, som ble kjent som disiplene. Uttrykket ble særlig brukt om dem som hadde en nær og spesiell tilknytning til rabbi fra Nasaret, Jesus Kristus, Guds Sønn.

På et personlig plan gjelder disippelforholdet møtet mellom Kristus, den enkelte som er blitt forvandlet, og verden. Ordet betegner også de utfordringene som overgivelsen til Kristus fører med seg, og troens liv som følger med. Så disippelforholdet omfatter ikke bare hva en kristen gjør på vegne av Kristus, men hvordan Kristus blir representert i verden.

Det er her de to sidene av disippelforholdet, det historiske og det personlige, kan møtes. Vår tids disipler kan lære av det historiens disipler opplevde sammen med Mesteren.

Skisser tankene omkring disippelforholdet som vi finner i Matteus 4,18-22. Hva var det Jesus ba Peter og Andreas å gjøre? Sammenlign det kallet som ble rettet til Jakob og Johannes med det som ble gitt til Peter og Andreas. Hvordan kaster disse fire disiplenes respons lys over vår forståelse av hva det vil si å være en disippel? Se også Joh 1,40-42. Og hva kan vi lære av disse tekstene?

Les Apg 11,26. Hva lærer vi her om hva det vil si å være disippel?

Til ettertanke Hva kan du slutte deg til om det å være disippel ut fra det du har sett så langt? Hvilke personlige lærdommer tar du med deg fra de tekstene vi har sett på i dag?

MANDAG

Hvem er en disippel?

Ordet disippel kommer fra det greske ordet *mathetes* og betyr “en som lærer”, “lærling” eller “tilhenger”. Det beskriver en person som har et mål for øye. I Det nye testamente blir det oftest brukt om Jesu disipler, især i evangeliene. Det brukes om “en lærling eller elev som er tilknyttet en lærer eller en bevegelse; en som er lojal mot det læreren eller bevegelsen står for.” - Paul J. Achtemeier, red., *Harper's Bible Dictionary* (Harper San Francisco, New York 1985), side 222. En disippel er altså en elev som er lærling hos en mester eller lærer for å lære av ham. Man kan ikke ha disipler uten en lærer. I Det nye testamente brukes uttrykket primært om Jesu disipler.

Disippelforholdet forutsetter at man er villig til å rette seg etter påbud og forplikte seg på ting. Hva er det Jesus mener, og hva er det han er ute etter når han sier til folkevrimmelen at “om noen kommer til meg og ikke setter dette høyere enn far og mor, kone og barn, brødre og søstre, ja, høyere enn sitt eget liv, kan han ikke være min disippel” (Luk 14,25.26). Hvilken betydning har disse ordene for vårt hverdagsliv?

Hvem går vår tids kristne i lære hos hvis det er så at de kristne er disipler? Hvem er det den kristne skylder sin lojalitet og sitt engasjement? Menigheten? Læresetningene? Eller Jesus? Hvilket lys kaster 1. Korinter 1,10-17 over dette spørsmålet, især vers 12?

Til ettertanke I Det nye testamente var en disippel en som Jesus underviste og som forpliktet seg på å følge ham. Er det fremdeles slik i vår tid? Les igjen det Jesus sier i Lukasevangeliet, i sitatet ovenfor. Er dette et bilde av deg? Er du virkelig en Kristi disippel? Hva sier ditt svar om deg og om din overgivelse til Herren?

TIRSDAG

Hvordan blir man disippel?

Les Mark 1,19.20 (se også Matt 4,18.19). Hva lærer disse tekstene oss om hvordan folk ble Jesu etterfølgere?

I Det nye testamente ble folk i de fleste tilfellene utvalgt. De ble altså kalt av Herren, og de svarte på kallet. Man velger altså ikke selv å bli disippel. Man blir disippel når man besvarer et kall.

Hva sier disse tekstene om dette emnet?

Mark 2,13.14 _____

Mark 3,13.14 _____

Luk 5,8-11 _____

Joh 1,43 _____

Apg 9,4-6 _____

Disse tekstene viser at i den historiske situasjon var det ikke den enkelte som tok initiativet. Det var det Mesteren som gjorde. Den enkelte svarte på det kallet som kom fra Herren.

Selv det svaret den kalte ga på kallet, var ikke noe som helt og fullt skyldtes den enkelte. Dette krevde også et guddommelig initiativ. "Ingen kan komme til meg uten at Far som har sendt meg, drar ham" (*Joh 6,44*). Disippelforholdet er så absolutt nådens verk. Gud brakte frelsen til veie. Han kaller oss, og han påvirker oss for at vi skal ta imot. Går det an å tvile på at frelsen helt og fullt er nådens verk?

Til ettertanke Bare det at du leser dette er et uttrykk for at Gud er virksom i ditt liv. Hvordan har du besvart Mesterens kall? Hvordan kommer svaret til syne i dine gjerninger?

ONSDAG

Kravene til en disippel

Av det vi så langt har sett aner vi at det stilles visse krav til en disippel.

For det første startet disippelforholdet i Det nye testamente med at Jesus kalte mennesker til å følge ham. Det var nødvendig med et svar fra dem som ble kalt. Altså må viljen til å følge Jesus ha vært et av kravene til en disippel.

For det andre må denne villigheten ha sitt utgangspunkt i noe konkret, noe som disiplene opplevde som verdifullt. Så de som ble kalt noe hos Jesus som de ikke før hadde sett hos andre? I så fall viste de tro på ham da de frivillig fulgte ham.

Det tredje kravet til en disippel følger helt naturlig av de to første. Viljen til å følge og ha tiltro til ham må ha resultert i et positivt svar på hans kall til å bli disippel. Uten et positivt svar ville det ikke blitt noe disippelforhold.

Et positivt svar og en vilje til å følge er virkningsløst om det ikke realiseres ved hjelp av lydigheten. Jesus innbød i utgangspunktet den enkelte til å følge ham, og det gjorde de uten å nøle. De var altså lydige, og denne lydigheten var en forutsetning for disippelforholdet. Ingen som med overlegg velger ulydighetens vei kan ha fremgang som Mesterens etterfølger.

Og når det gjelder disiplene innebar deres respons på kallet at de brøt tvert med sin fortid. De forlot sine arbeidsplasser, hjemmet og sine eiendeler for å følge Jesus, og de fulgte kallet om å elske disse tingene mindre enn de elsket Mesteren. Å være disipler vil ikke alltid kreve at vi må gjøre alt dette, men at vi er villige til å gjøre det, om nødvendig.

Hvilke andre krav til en disippel finner du i disse tekstene? Matt 16,24.25; Mark 8,34.35; Luk 9,23. Hva er grunntanken i det Jesus her sier? Hvordan kan du anvende dette prinsippet i ditt eget liv?

TORS DAG**Selve kjernen i disippelforholdet**

Innforstått i kallet om å følge Mesteren var et kall om å leve i et fellesskap. Det må være et nært samfunn mellom Jesus og disiplene. At et slikt forhold er selve kjernen i disippelforholdet ser vi av hans ord i Joh 15,5: “Jeg er vintreet, dere er grenene”.

Vintreets nære forbindelse med grenene er bakgrunnen for Jesu illustrasjon.

I Joh 15,9 sammenligner Jesus deres forhold med forholdet mellom ham selv og Faderen. Han kaller sine disipler til å bli i hans kjærlighet, og slik gir han på ny uttrykk for vårt behov for å være nær knyttet til ham.

Hva kan de enkelte tekstene nedenfor ellers lære oss om disippelforholdet?

Matt 10,32.33 _____

Matt 22,37-40 _____

Joh 14,15 _____

Hvordan forstår du Matt 10,24.25 og Luk 6,40? Hvilken side av disippelforholdet er det de illustrerer?

Hvis det å være en discippel innebærer, som vi før har sett, et brudd med fortiden, da må det nødvendigvis også skape en visjon om fremtiden. Discipelen ser for seg livet sammen med Mesteren der han lærer av ham og blir som ham. Mark 3,14 sier at disiplene ble kalt til å "være sammen med ham". Det er utenkelig at en discippel kan være sammen med Jesus uten å lære av ham og uten å få lyst til å bli som ham. Dessuten ville man ha

fått øynene opp for hans rike og fått en lengsel etter å tilhøre det.

Til ettertanke Hender det at du blir skuffet i din vandring sammen med Herren? Se over ukens studium og se hva du kan finne som kan gi deg oppmuntring og håp.

FREDAG

Videre studium

Les *The SDA Bible Commentary*, bind 5, side 319, 322, 323, 374, 484, 582, 584, 585, 592–594, 738, 749, 750, 910, 1036, 1037, 1083, 1084; *Alfa og Omega*, bind 4, side 110-115 (DA:139–143), 202-207 (DA:244-251), 246-247 (DA:292).

“Ikke en eneste sjel blant oss vil bli frelst ved en ren teori av sannhet eller en blott og bar bekjennelse av at vi er hans disipler. Vi må nemlig være Kristi eiendom helt og holdent. Ellers tilhører vi ham ikke i det hele tatt. Det er et halvhjertet kristenliv som gjør menneskene svake i sin målsetting og vakkende i sine ønsker.” — *Ord som lever*, side 27 (COL:50).

“Matteus forlot “alt og kom og fulgte ham”. Det var ingen nøling, ingen spørsmål, ingen betenkeligheter når det gjaldt å bytte en lønnsom virksomhet med fattigdom og strabaser...

Det samme var tilfelle med de disiplene som Jesus før hadde kalt. Da han bad Peter og vennene hans om å følge ham, forlot de straks båter og garn. Noen av disse disiplene hadde venner som var avhengige av dem for sitt underhold. Men da de tok imot Jesu innbydelse, nølte de ikke og spurte: Hvordan skal jeg kunne leve og underholde min familie? De var lydige mot kallet.” — *Alfa og Omega*, bind 4, side 228-229 (DA:273).

Spørsmål til drøftelse

I. Hva er forskjellen på å være disippel og å være menighetsmedlem? Hvorfor er det så viktig at vi vet forskjellen? Hvordan kan det la seg gjøre å være menighetsmedlem uten å være disippel?

2. Les det andre Ellen White-sitatet ovenfor. På ett plan er meningen klar nok: Vi må være helt overgitt til Jesus, koste hva det koste vil. Men hvordan kan dette prinsippet misbrukes? Hvordan kan enkelte bruke denne tanken til å lure seg unna det som i grunnen er gudgitte forpliktelser? Hvordan kan vi vite forskjellen på overgivelse og det å bruke overgivelse som en unnskyldning for andre ting?
3. Hva vil det si å være helt overgitt til Herren? På hvilke praktiske og positive måter kan overgivelsen og disippelforholdet komme til uttrykk? Still dere også dette spørsmålet: Hvordan kan mine omgivelser få det bedre og bli hjulpet av min troskap mot Herren?
4. Hva vil det si å fornekte seg selv og ta opp sitt kors? Vi ser nesten alltid på dette som et påbud til den enkelte, men kan det ikke også være ord til din lokale menighet, som et hele? Hvordan da?